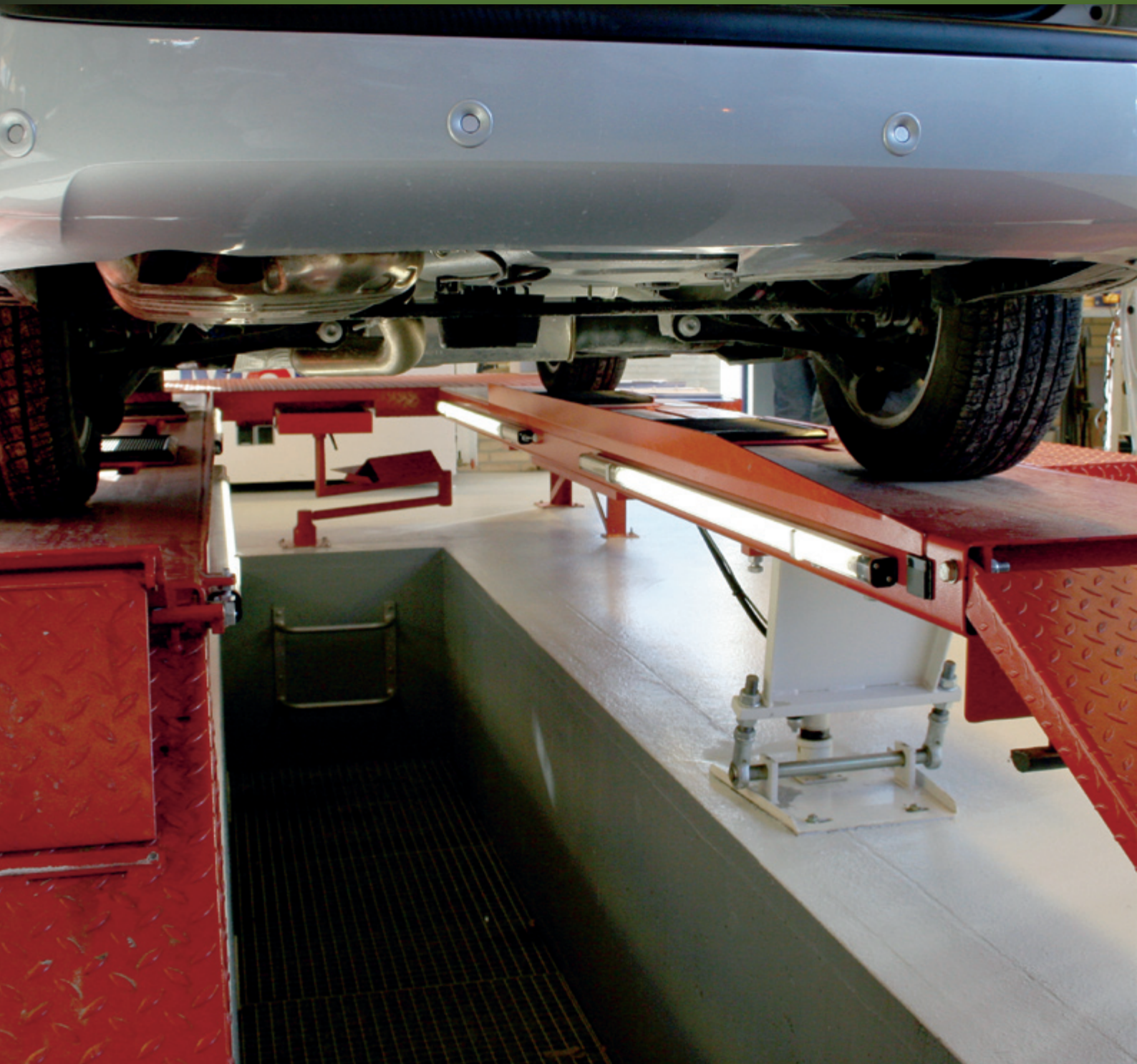

Har du set lyset?

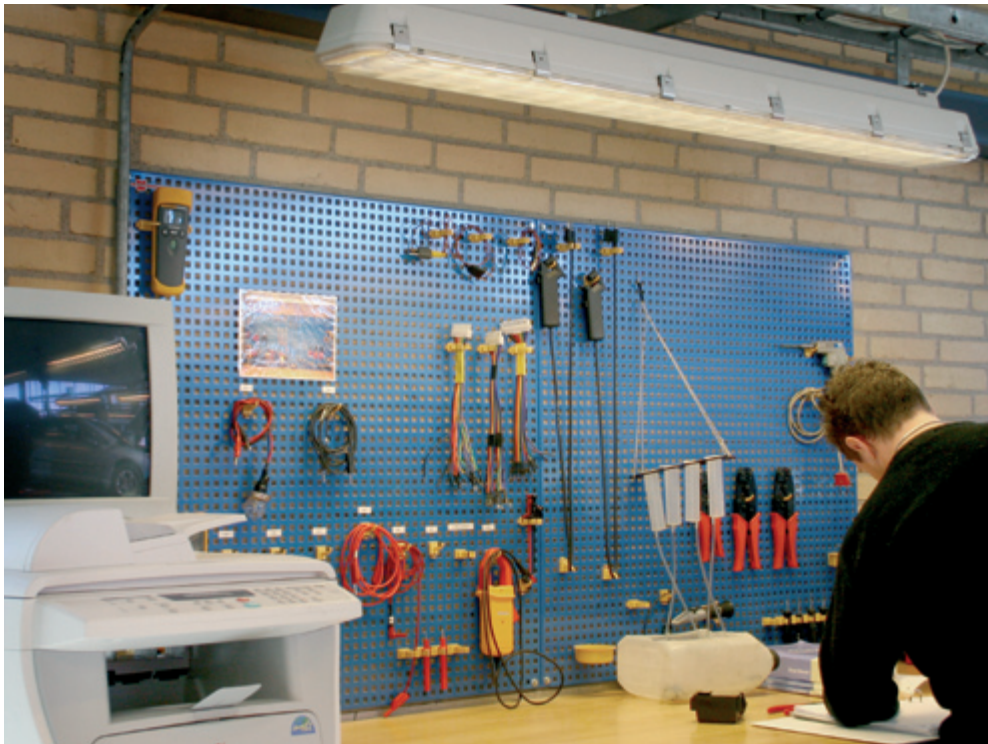
– når det gælder lyskilder på autoværkstedet

MINIVEJLEDNING

INDUSTRIENS
BRANCHEARBEJDSMILJØRÅD

Et godt arbejdslys er en vigtig balance mellem et godt lys, der gør det nemt at se, hvad I beskæftiger jer med og så et lys, der ikke generer og trætter jeres øjne unødigt.

Hvis der er for lidt lys, så ser I dårligere og trætter/slider jeres øjne. Hvis der er for meget lys, så er effekten den samme, fordi øjnene bliver blændet.

Det er altså ikke helt uden betydning, hvordan jeres daglige arbejdslys på værkstedet er. I denne minivejledning finder du en stribe gode råd til, hvordan I finder den rigtige balance, der giver jeres øjne det lys, der er brug for, når I arbejder – uden at det bliver for meget af det gode.

Færre sygedage og bedre arbejds kvalitet

Faktisk betyder arbejdslyset så meget, at mange arbejdspladser, der får deres lys justeret, oplever et fald i antallet af sygedage og fejl samt en stigning i den generelle arbejds kvalitet.

Derfor er en investering i et bedre og mere korrekt lys en god investering, der hurtigt tjener sig selv hjem igen.

Hvad er et godt lys?

Et godt arbejdslys er under alle omstændigheder et lys, hvori der indgår så meget dagslys som overhovedet mulig. Dagslys er det mest naturlige og inspirerende lys – samtidig er det en god ide, hvis der i værkstedet er vinduer, så der er mulighed for, at lyset kan komme ind – og at du og kollegerne kan kigge ud.

Justerbart lys er en god ide

Nu er der så lige det ved dagslys, at det skifter både i løbet af dagen og i løbet af året. Der skal derfor være et vist supplerende, kunstigt lys, der måske endda kan justeres og tilpasses den mængde dagslys, der er. Justerbart lys er generelt en god ide, da det også giver mulighed for at tilpasse lysmængden til det behov for lys, der er forbundet med den enkelte opgave, der skal udføres.

Hvor meget reflekterer arbejdsunderlaget lyset?

En anden vigtig detalje, der er værd at tage i betragtning, når I vil finde ud af, hvor der kan sættes ind med et bedre arbejdslys, er de enkelte arbejdspladser. Eller sagt med andre ord: Hvilken farve har bordet/underlaget under drejebænken e.l.? Og hvor meget reflekterer den lyset?

Her er det for eksempel godt at vide følgende: En mørkebrun flade reflekterer 10% af lyset fra en almindelig glødepære. For en lyseblå og en lysegrå flade er refleksionen helt oppe på henholdsvis 40 og 75%.

Lysets retning

Blikket retter sig naturligt mod de lyseste områder. Derfor er det vigtigt, at den største del af lyset er omkring det sted, hvor der skal arbejdes. Det kan I opnå med en kombination af dagslys, kunstigt lys og eventuelt lys, der sætter fokus på opgaven og emnet.

Farvegengivelsen skal være korrekt

Sammensætningen af lyset har betydning for, om du og I kan skelne farver korrekt. I de fleste værksteder vil blandingen af dagslys og kunstigt lys være tilpas normal til, at I kan skelne rigtigt – og det er selvfølgelig vigtigt, at I for eksempel kan se på en lampe, om den lyser grøn, gul eller rød.

Lysstofrør må ikke flimre

Pas iøvrigt på, at lysstofrør ikke flimrer. For det første er det irriterende. For det andet kan det gøre det svært at se, om bevægelige maskindele står stille eller bevæger sig med den rigtige hastighed.

Kravene til belysning

Som du sikkert ved, så er lux måleenheden, når vi skal måle lysets styrke. I DS, altså Dansk Standard, 700, kan I finde standarder for den anbefalede belysningsstyrke i forskellige lokaler.

Her er et par eksempler:

50 lux

På gange og trapper, i kantiner og lærerværelser

100 lux

I toilet- og badrum

200 lux

I klasselokaler, ved svejsning

500 lux

Under kontorarbejde, ved arbejde i køkken, "farlige" arbejdssteder, ved reparationsarbejder i autoværksteder

1000 lux

Ved arbejdet på værkstedsmaskiner med fine detaljer

1500 lux

Ved arbejdet med finmekanik

Tilpasning til den enkeltes behov

Alle skal trives på arbejdspladsen. Det gælder også omkring belysningen, hvor der kan være brug for at tilpasse lyset til medarbejdere med et eventuelt svækket og dårligt syn. For eksempel har en medarbejder på 60 år brug for 5 gange mere lys end en 20-årig.

Tænk på energiforbruget

Hele 20% af landets samlede el-forbrug bruges på lys. Og faktisk kan forbruget af lys halveres, uden at det forringer lyskvaliteten. Der er med andre ord noget at spare – også på jeres værksted. I kan for eksempel starte med at reducere eller slukke det kunstige lys i den lysrige forårs- og sommerperiode. Eller I kan sætte en sensor på det kunstige lys, så det automatisk tilpasser sig mængden af dagslys.

CO-Industri

Vester Søgade 12
1790 København V
Tlf. 3363 8000
Fax 3363 8091
ibar@co-industri.dk
www.co-industri.dk

DANSK INDUSTRI

Dansk Industri

H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 3377 3377
Fax 3377 3300
di@di.dk
www.di.dk

LEDERNE

Ledernes Hovedorganisation

Vermlandsgade 65
2300 København S
Tlf. 3283 3283
Fax 3283 3284
lh@lederne.dk
www.lederne.dk

Industriens Branchearbejdsmiljøråd

Postboks 7777
1790 København V
i-bar@i-bar.dk
www.ibar.dk

**INDUSTRIENS
BRANCHEARBEJDSMILJØRÅD**